

Genressourceudvalget ~ mål og midler ?

Refleksion over Avlerseminar, Taisen
Hus, 15. november 2008

af Hans Nebel
Sekretær i Den Røde Ko

Genressourceudvalget eller Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri indbød den 15. november 2008 - avlere af gamle danske husdyr - til Avlerseminar 2008, et årligt foretagende. Programmet bød på "Overblik over det danske bevaringsarbejde", "FAOs internationale deklaration for husdyrgenetiske ressourcer" begge ved Helle Palmø, sekretær i Genressourceudvalget, "Karakterisering af husdyr" v. forsker Christian Sørensen, "Avler, NGO'er og myndighedernes rolle i bevaringsarbejdet med husdyrgenetiske ressourcer" ved Elli Boxham, SAVE Foundation.

På evalueringsskemaet manglede der et felt, synes jeg. Det kunne passende have heddet performance. Jeg vil i denne forbindelse forstå performance som iscenesættelse og udførelse.

Lad mig her helt fra begyndelsen sige, at vi, efter min iagttagelse, i Genressource-udvalget har en engageret sekretær, der med interesse, viden og entusiasme arbejder med sit område, og det forekommer ikke dårligt, sagt på jysk, med en embedsmand m/k af den kaliber.

En anden sag er, hvad det er for et system, hun arbejder i, og hvilke arbejdsvilkår er det, hun har i systemet. Mere konkret, avlerseminaret taget i betragtning, hvor me-

get tænkning og ikke mindst sam-tænkning er der gået forud for avlerseminaret 2008?

Vurderet på resultatet er det let at komme frem til, hvad man må have tænkt angående iscenesættelsen: 4 indlæg, der skal fortælle noget om Genressourceudvalget nationalt og internationalt. Formen skal være den, visse steder velkendte, at *docere* (belære). I princippet med plads til, at audience/publikum kan stille spørgsmål, underforstået hvis der skulle være noget nogen ikke helt havde forstået. I praksis, hvis man ser på tidsskemaet, så er det med spørgsmål begrænset til et minimum, og i hvert ikke beregnet til, at der kan komme indlæg fra salen. Parentetisk bemærket virkede det påfaldende, at der var en medbragt vagtmand, der synes at skulle holde styr på, at ingen kom for godt i gang i forhold til hele opsætningen. Det skulle sikres, at der var styr på det hele i forhold til opsætningen.

Hver for sig synes jeg indlæggene var gode og informative. De fleste var relevante i sig selv. Set i forhold til et avlerseminar, melder spørgsmålet sig: Hvad var formålet egentlig? Mødet var sat op som et seminar. Hvad er betydningen af "seminar"? Ordbogen siger: "faglig diskussion eller gruppearbejde mellem studerende og lærere; møde med fri diskussion". Det kan være op til enhver at vurdere på, om det egentlig var et seminar, vi var til. Lærere og emner var valgt på forhånd, men ikke nok med det, alt var tidsfæstet. Fri diskussion var der i hvert ikke tale om imellem ligeværdige parter. I virkeligheden var det heller ikke meningen. Der var valgt nogle til at være "de vidende", andre var valgt til at være dem, der skulle modtage viden punktuelt. Igen, jeg taler ikke om, om det vi hørte, om det var relevant. Hver for sig var de, som sagt, relevante og gode indlæg.

Hvad var tænkningen bag iscenesættelsen og udførelsen? Ud nævnelser af de vidende? Hvad var tanken om, hvad der skulle komme ud af avlermødet, og hvad der ikke skulle komme ud af det? Var der et gran af tænkning med om, at her skulle vi have en mulighed for kvalificeret at pejle os ind på, hvad der i dagens situation (situationen ufortalt) på avlerområdet af genressourcer skulle/kunne tjene til fremme af genbevaring på gamle danske husdyr? I så fald gik man for-

Forsvinder avlerkulturen og dyrene bare mens snakken går?

kert i planlægningsmødet, hvor og hvornår det end fandt sted. Tænkningen snød i så fald eller også var den ikke eksisterende i forhold til det med "fremme af genbevaring". Måske var der ikke et planlægningsmøde.

Seminar i ordets egentlige forstand: møde med fri diskussion, var der ikke tale om. Nøglen til forståelsen ligger, tror jeg, i, at man havde glemt, eller måske slet ikke forstået, at de egentlige vidende eller eksperterne på avlerområdet af genressourcer i Danmark, det var de op imod 60 avlere, der sad på stolene i auditoriet nødtørftigt indrettet. Havde meningen eller emnet eller bare ideen været "fremme eller bevaring af værdifulde genressourcer i DK", så var det de 60 mennesker eller repræsentanter for disse, der skulle være kommet med oplæg til "fri diskussion". Det ville bl.a. have krævet en anden møblering og som sagt en helt anden tænkning.

Landskaber uden husdyr - pæne Morten Korch kulisser hvor fødevarer sikkerheden i teorien er i top - men er det den fremtid danskerne drømmer om ?

Efterlods, hvem er egentlig genressourceudvalget? Ved en optælling viser det sig, at der er 7 embedsmænd og 5 repræsentanter for avlere af genressourcer fra gamle danske husdyr. Landbrugsministeren udpeger medlemmerne af udvalget efter indstilling fra, ja, fra hvem? Det hedder sig fra avlere af de forskellige arter af husdyr. I praksis sker det efter underhåndsaftaler, embedsværket foretager med ønskede avlerrepræsentanter. Embedsmændene m/k placeres formodentlig af hver deres institution. Hvilken funktion har så avlerrepræsentanterne i et udvalg med et flertal af embedsmænd? Ideelt vilde de vel skulle komme med input fra det praktiske avlsarbejde. Har de indflydelse? Jeg tror vi fik et desværre alt for godt eksempel under mødet. Formanden for udvalget argumenterede i forbindelse med et spørgsmål om noget så simpelt som penge til arbejdet. Der er ingen i udvalget, der har talt om, at der skulle være for få midler til arbejdet. Ef-

ter ordlyden måtte det forstås sådan, at avlerrepræsentanterne stiller sig tilfreds med de midler, der pt. er til rådighed. Positiv forstået må det betyde, at de mener der er nok til programmet, der kører. Eller også er de bare blevet taget som gidsler. Vi andre må spørge, hvad er der af programmer? Hvad er udvalgets politik? I øvrigt mente formanden, at udvalget var det udvalg, der fik forholdsvis flest penge til arbejdet. Måske er det holdningen, uanset arbejdets omfang erkendt eller ikke erkendt. Ser man på, hvad landmænd i DK får i offentlig støtte, så kommer argumentet hurtigt til at halte.

Af præsentationen af det internationale program for bevarelse genressourcer fremgår det, at der nu er lavet et i princippet ambitiøst verdensprogram stillet op i 8 punkter, hvoraf vi fik præsenteret de 7. Forud blev det fremført, at der ikke var nogen, der kom med penge til noget som helst. Sluttelig blev der fortalt, at de vedtagende stater anbefalede private organisationer at komme med penge til gennemførelsen af programmet. Som gammel politiker, og sikkert mange med mig, må jeg sige, at dette simpelt hen er useriøst. At vedtage et program uden at der er penge til det, det er i sig selv useriøst. At slutte det med at anbefale, at private de kan komme med

pengene, det er at gøre grin med sine egne vedtagelser.

Sluttelig, hvis avlernes repræsentanter skal være andet end gidsler i genressourceudvalget, ville det så ikke være på sin plads, at I kommer med et program for udvalgets arbejde, som I vil arbejde for ud fra jeres kendskab til, hvad der er behov for. Det kunne give os andre en mulighed for at følge med i, hvad der sker og kan ske eller ikke kan ske i udvalget og jeres rolle i sammenhængen.

Et par programpunkter kunne være:

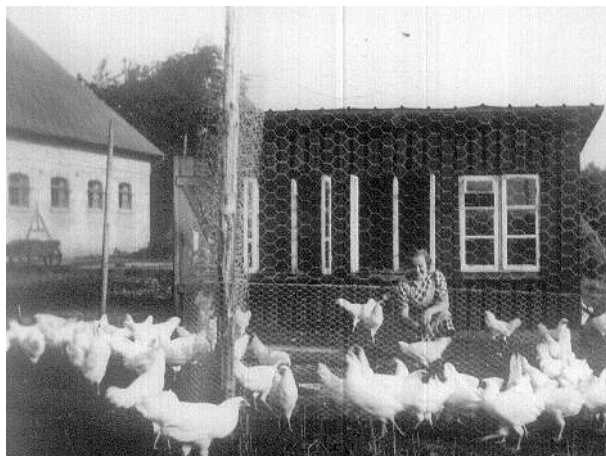
En **undersøgelse** af, hvad der er sket med den gamle danske husdyr art for art de seneste 10 år, antal den gang og antal i dag bl.a. Forlæng den linje I kommer frem til med samme retning 10 år frem, hvis det fortsætter, som det har kørt i nu 10 år. Lav nogle konklusioner på det resultat I kommer til og lad os diskutere, hvad der skal gøres art for art. Kom med forslag til også, hvad der er brug for af penge, hvis vi skal arbejde seriøst fremover.

Ambulancetjeneste. Har I en redningstjeneste for redning af dyr/besætninger, der bliver herreløse? Hvis ikke, hvad vil I gøre, når en bonde dør fra sin besætning, og det eneste, arvingerne eller myndighedspersoner ser sig i stand til som eneste udvej, det er at ringe til slagteren og bede ham om at slagte dyrene på stedet, eller senest i morgen tidlig. Jeg kender selv til at blive ringet op

sen aften og blive bedt om kl. fem næste morgen at komme og være med i besigtigelsen af en kvægbesætning på 20 køer af Den Røde Ko. Slagteren havde fået til opgave at slagte besætningen. Da han så den, tænkte han: Det ligner da den gamle RDM. Skal jeg bare lige uden videre slagte dem fra en ende af. Han kontaktede Den Røde Ko og bad os komme for at være med i en vurdering af, om her var et værdifuldt materiale, der skulle reddes fra udslettelse for altid.

Avlermøde. Et møde, hvor vi inddrager de virkelige eksperter i bevaring af genressourcer fra gamle danske husdyr for genbevarens skyld.

I burde selv kunne komme på flere opgaver, som interesserede i genbevarelse givet vil været interesseret i skulle prioriteres. Lad os få dem listet og lad os få sat krav op om, at vi skal være seriøse i vort arbejde.

Gør dine penge grønne

Opret en ØKONTO, som formidler lån der arbejder for et bedre miljø. Du støtter dermed en bæredygtig udvikling. Kontoen har alle moderne faciliteter, netbank o.s.v.

Folkesparekassen, Silkeborg, telf. 86 81 16 11
Folkesparekassen, Odense, telf. 66 11 22 31
Folkesparekassen, Århus, telf. 86 13 51 00

**FOLKE
SPAREKASSEN**

Læs mere på www.folkesparekassen.dk